

вести - информации

**15 ГОДИНИ ОД ФОРМИРАЊЕТО НА
МАКЕДОНСКОТО НАУЧНО
ЗДРУЖЕНИЕ ЗА АУТИЗАМ**

Филип ЈУРТОСКИ

Македонско научно здружение за аутизам
Скопје, Р. Македонија

Примено: 07.06.2015

Прифатено: 15.06.2015

UDK: 616.89:061.235(497)(060.91)

Пред точно 15 години, на 22 мај 2000 година беше формирано Македонското научно здружение за аутизам (МНЗА). Оттогаш па сè до денес МНЗА остава силен печат во сферата на подигнувањето на јавната свест, во овозможувањето помош на родителите и децата со аутизам, во формирањето на јавното мислење за проблематиката околу аутизмот, во огромниот придонес, особено од аспект на науката за аутизмот. Накратко кажано, остава своја трага не само во Република Македонија туку и во повеќе земји во регионот и пошироко со константна, трудољубива и научно поткрепена практика.

Денес МНЗА има 60 члена¹ од кои најголем дел се високоедуцирани експерти кои во последните 15 години придонеле на најразличен начин во сферата на едукацијата, рехабилитацијата и третманот на лицата со аутизам. Главен индикатор за ова се објавените 50 и повеќе трудови² во ремирани странски списанија, но и во наши домашни, македонски списанија, како што е *Дефектолошка теорија и практика*.

Адреса за кореспонденција

Филип ЈУРТОСКИ

Македонско научно здружение за аутизам
Институт за дефектологија, Филозофски факултет
бул. Гоце Делчев, бр. 9А,
1000 Скопје

Е-пошта: secretary@mssa.org.mk

Контакт телефон: +389-75-725-951

news and informations

**15 YEARS FROM THE FORMING OF
THE MACEDONIAN SCIENTIFIC
SOCIETY FOR AUTISM**

Philip JURTOSKI

Macedonian Scientific Society for Autism,
Skopje, Macedonia

Received: 07.06.2015

Accepted: 15.06.2015

15 years ago, on 22 May, 2000, the Macedonian Scientific Society for Autism (MSSA) was established. From that day until today MSSA has left a huge impact in the field of raising the public awareness, providing assistance to parents and children with autism, formation of public opinion about the autism issues, making a huge contribution, especially in terms of the science of autism. In few words, MSSA has left a mark not only in Macedonia, but also in many countries in the region and with its constant, hard-working and scientifically underpinned practice. Today MSSA has 60 members¹, most of whom are highly educated experts who, in the last 15 years, have contributed in different ways in the field of education, rehabilitation and treatment of people with autism. As a main indicator for this are the 50 and more published papers² in renowned international journals as well as in Macedonian journals such as the *Journal of Special Education and Rehabilitation*.

Corresponding Address:

Filip JURTOSKI

Macedonian Scientific Society for Autism
Institute of Special Education, Faculty of Philosophy
Bull. Goce Delchev, no. 9A,
1000 Skopje

E-mail: secretary@mssa.org.mk

Contact phone: + 389-75-725-951

¹ http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=view&id=15&Itemid=28² http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=view&id=22&Itemid=32

Во изминатиот период се реализирани 11 проекти³, од кои како позначајни би можеле да се издвојат:

1. Серумски имуноглобулини и специфични алергени од храна кај лица со аутизам во Република Македонија;
2. ХЛА – ДНК истражување кај семејства со аутизам во Република Македонија;
3. Правата на лицата со аутизам;
4. Епидемиолошка студија на лицата со аутизам во Република Македонија;
5. Одредување на преваленцијата и инциденцијата на лицата со аутизам во Република Македонија;

На официјалната страница на МНЗА (<http://mssa.org.mk/>), достапни се различен тип информации⁴ за секој што сака да се информира и да дознае повеќе за работата и мисијата на МНЗА, како и за аутизмот.

Членовите на МНЗА имаат учествувано на повеќе од десетина семинари и конгреси во Република Македонија, но и во странство. МНЗА се јавува како организатор⁵ но и со-организатор со други здруженија, институции, компании за семинари, конгреси и конференции на коишто се обработуваат проблеми на полето за аутизмот. МНЗА има исто така организирано три јавни трибини⁶ за Даун синдром, со што го проширува своето поле на дејствување надвор од границите на аутизмот. МНЗА има организирано работилници за основните училишта за едуцирање на наставниот кадар за лицата со аутизам. Присуството на членови на МНЗА во медиумите⁷ е исто така забележително. МНЗА веќе 5 години, од 2010 па сè досега го одбележува 2 Април - Светски ден⁸ за подигнување на јавната свест за аутизмот преку организирање јавни трибини на кои учествуваат голем број уметници, музичари, како и голем број лица со аутизам. Претседателот на МНЗА проф. д-р Владимир Трајковски е автор на два учебника за аутизмот.

In the past period, there were 11 projects³ from which several stand out:

1. Serum immunoglobulins and specific food allergens in people with autism in the Republic of Macedonia;
2. HLA - DNA research in families with autism in the Republic of Macedonia;
3. The rights of persons with autism;
4. Epidemiological studies of people with autism in the Republic of Macedonia;
5. Determination of the prevalence and incidence of autism in the Republic of Macedonia;

On the official site of MSSA (<http://mssa.org.mk/>) various types of information⁴ are available for anyone who wants to be informed and to know more about the work and mission of MSSA as well as for the autism are available.

MSSA members have participated in more than a dozen seminars and congresses in the country, and abroad. MSSA appears as organizer⁵ and co-organizer with other associations, institutions, and companies of seminars, congresses and conferences where different kinds of problems in the field of autism are discussed. MSSA has also organized three public debates⁶ for Down syndrome (with which MSSA expands its field of activity outside of autism). MSSA has organized workshops for primary schools to educate teachers about autism. The presence of MSSA in the media⁷ is also noticeable. For 5 years, starting from 2010 until now, MSSA marks April 2 – World's Autism Awareness Day⁸ to raise public awareness of autism by organizing public debates which are attended by a number of artists, musicians and a large number of people with autism. The President of MSSA Prof. Dr. Vladimir Trajkovski has published two textbooks on autism.

³http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=view&id=21&Itemid=33

⁴http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=36

⁵http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=view&id=58&Itemid=50

⁶http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=category§ionid=1&id=1&Itemid=49

⁷http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=view&id=61&Itemid=51

⁸http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=21&Itemid=55

МНЗА за 15 години од основањето има оставено големо наследство што може многу лесно да се препознае, но мисијата⁹ на МНЗА не престанува, таа продолжува секој ден со сè поголемо вложување на членството, но и со научни достигнувања од областа на аутизмот.

For these 15 years, MSSA has left a great legacy that can be easily recognized, but MSSA's mission⁹ does not stop there, it continues every day with increasing venture of our membership, and scientific achievements in the field of autism.

⁹ http://mssa.org.mk/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=18&Itemid=45